

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
Élve . . . 3 — —
Negyedévre . . . 1 — 50 —
Egy óra . . . — — 50 —
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház).
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. zs

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatna

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utcza) papir- és könyvkereskedéseiben.

A játszó ifjuság.

A mi korunk a munkának a korszaka, az embert legősibb szokásától, a játéktól, majdnem teljesen elszoktatta.

Pedig az emberek mindig szerettek játszani. Az olympusi játékoktól indul ki a legelső évszámítás, a rómaiak ünnepi játékaiból bámulatba ejtik az ó-kor népeit, a magyarok nemzeti játékaik híresei voltak a szomszédok előtt.

Mi azonban elfeledtük a játékokat. Ifjuságunk nem tud, sőt nem is szeret már játszani. Nem lehet erről elég sokszor és elég korholó hangon írni.

Az iskolai és családi nevelés hadat izent a játékoknak. A fejlődő tudományok elsajátítása emelte a tanórák számát, fokozta a tanulók otthon való munkálkodását. A család iparkodott még az iskolán is túllépni.

Nevelőt vagy nevelőnőt állít a kis gyermekek mellé, kik lépten-nyomon öröködjének fölöttük. Ezek a gyermekörök pedig csak akkor oldják meg szerencsésen feladatukat a szülők előtt, ha a reájuk bízott csemeték szépen ülnek, nyugodtan sétálnak, ildomosan társalognak, a német, francia, angol és zongora órákat szívesen leülnek és egy-két költeményt elszavalnak. Reggeltől estig minden óra el van foglalva, de a játéknak nem szabad előfordulni a kis öregek órarendjében.

Ha egy ilyen megnevelőzött gyermek sétálás közben kissé élénkebb, nem marad el a neveio komoly figyelmeztetése. Pedig jól tudjuk, hogy a gyermekeknek szépen, csendesen sétálni kényszer, míg a kimerü-

lésig futkározni öröm. Így nevelődnek föl napjainkban játék nélkül a gyermekek, főleg nagyobb városokban. A ki pedig nem játszott, annak nem volt ifjusága, de hamarabb szüksége lesz a pápaszemre; Németországban, hol a nevelés már a bölcsőben kezdődik, szerfölött nagy a rövidlátók száma, míg Angliában, a játékok hazájában, alig ismernek pápaszemet.

Azonban nemcsak mi feledtünk el játszani, elfeledtek szomszédaink is. A németek iskolai tornázással iparkodtak pótolni a játékokat.

Gutmuth és Jan kiszámíthatatlan szolgálatot tettek hazájuknak a tornázás megalapításával és népszerűsítésével. Németország fiai legelső tornázói a világnak. Hatalmas, fejlett és izmos emberek. És ma ők is elmennek Angliába játékokat tanulni. A tornázás egyformán fárasztja a testet és a szellemet. A test bár pótlást nyer az izmok fejlődésében, de a lélek idő előtt megöregszik. Csak a játékok vannak hivatva egyformán edzeni a testet és a lelkét. A játékok közben, főleg a társas játékokban, munkát végez a test, önkénytelen munkát végez a lélek. A győzelem reménye elfeledteti a játszóval a testi fáradalmat.

Játék közben mindenki önmagára van utalva.

Úgy segít társainak, úgy iparkodik a győzelem elnyerésére, amint ő azt legjobbnak tartja.

Tartozik ugyan engedelmeskedni a játék szabályainak, tartozik engedelmeskedni a játékvezetőnek a nélkül, hogy saját egyéniségét teljesen elveszítse. Sőt az igazság-

érzet, a szabad akarat a játék közben mindig érvényesül. Ha a játékvezető önkényt akar kifejtetni, vagy ha nem tud parancsolni, a csapat leteszi a vezetőt és más igazságosabb és erélyesebb vezetőt választ. A jellemében is nagy átalakulást idéz elő a játék. A daczos, hetyke, önféjü gyermek vagy megadja magát és alkalmazkodik a játék szabályaihoz, vagy kénytelen elhagyni játszótársait. Az igazságos győzelem örömet szerez a győztes csapatnak.

Megoszlik a dicsőség. Egyik sem tulajdonítja a dicsőséget egymagának, közös az valamennyivel, hiszen együtt szereztek a dicsőséget. Az öröm elfeledteti a győzőkkel a játék fáradalmát, a remény erőit kölcsönöz a legyőzötteknek, hogy máskor majd ők győzzenek.

A testedzés tehát a játékokban éri el tetőpontját. A tornázást zárt helyen, egy ember parancsa vagy mutatója szerint kell végezni. A játékokat szabad ég alatt legjobb belátás szerint végzik a játékosok.

Ott csak a test és az akarat erősödik, a lélek, mert figyelnie kell, fárad. Itt nemcsak a test erősödik a kitartó mozgásokban, de erősödik a lélek is, mert a változatosság, a győzelem reménye vagy megnyerése üdítőleg hat a lélekre.

Gróf Csáky Albin miniszter örök szolgálatot tesz hazájának, mikor a magyar ifjakat megtanítatja játszani. Angliába, Franciaországba, Német- és Olaszországba küldött ki magyar tanárokat, kik megtanulják a testedző, jellemfejlesztő játékokat, hogy azokra a magyar ifjakat is megtanít-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Mohács multjából.

— Népmondák. *) —

Közli: Tarnai Károly dr.

Hol van az a lap a történetben, a mely Mohács születéséről, alapításáról, kezdődéséről beszélne nekünk késő ittlakóknak? Nincs. Vagy kiszakította e lapját a történetnek valamely gonosz lélek, ki csak a csaták, a pusztulás, a halál rémes képeiben tudott gyönyörködni; — vagy (ami valószínűbb) Klio elfeledte följegyezni azt, hogy a Duna mentén, annak egy mocsaras parti ingoványán kunyhót épített valamelyik halász a sok ezer és ezer közül. Igen is, mert hát a hagyomány azt regéli, hogy Mohács alapítói halászok voltak. A Dunának egy keskeny, sekélyvizű ágacska folyt volna a mostani hatalmas folyammeder táján, mely régen moca-

ras, lápos ingovány lehetett. Folyamáradások után e Dunaágban gazdag halászat esett, ami aztán a halásznépet könnyen e vidékre csábíthatta. Egyik után jött a másik, míg aztán egy egész halásztelep keletkezett. Fényűzők bizony e vizi emberek nem lehettek. Kunyhókban laktak, az édes anyaföld hátán pihenték ki nehéz munkájuk fáradságát s aludták át édes álmaikat; legföljebb puha, friss szedésű mohát hintettek el a nádas kunyhónak abban a zugában, melyet alvásra használtak, így aztán már kényelmet is élveztek, mert „mohágy“-on nyújtózkodhattak. Ezek után a mondászerű „mohágy“-ak után neveztek volna el ezt a dunaparti halásztelepet „Mohágy“-nak, melyből idők folytán a könnyebb kiejtésű „Mohács“ szó származott. Csak ennyiről tud regélni a hagyomány; de arról már mit sem beszél, hogy az a halásznép mely időtájban foglalkozott a mi ránk késő, késő utódokra nézve oly nagyfontosságúvá lett letelepedési munkálattal. Azt sem tudja, mely nemzethez, néphez tartoztak ezek az őslakói Mohácsnak.

*

Él népünk száján egy rendkívül érdekes hagyomány, mely a törököknek Moácsról való

kiűzéséről regél. Sokszor volt alkalmam magamnak is hallani e hagyományos történetet.

E monda szerint Mohács lakossága a háboru zivatarjai közt az ellenségtől való félelmeben elhagyottabb helyeken, különösen a sziget vadonjaiban rejtőzködött. A város határában levő házaikat és telkeiket a török elfoglalta, barmaikat, pénzbeli vagyonukat elharácsolta, templomaikat fölgyújtotta, leányaikat vásárra hurcolta, gyermekeiket pedig elrabolta, hogy azokból apáik villásának és hazájának ellenséges üldözőket neveljen. A félelem mellett az elolthatlan boszú is üzte tehát Mohács lakóit török urai elől a bujdosásra, hogy vadonjaikban elnyomóik ellen a szivökben élő elolthatlan gyűlöletből titkon fegyvert kovácsolhassanak. Soká, nagyon soká kellett várni arra, hogy a boszú órája üssön; csak az öregek buzdítása, bátorítása a fiatalabbak lelkében a boszúnak, a kiengethelhetetlen gyűlöletnek érzetét folyton égő lángokra élesztve föntartani.

Sokáig várták az öregek által megjövendő jeleket: az ézengéseket, a földindulást és a mennyei tüzeket. Az öregek a más világra költöztek már mind s a csecsemőkből ősz aggas-

*) Részlet Tarnai Károly dr.-nak a f. é. okt. 15-ikén a mohácsi iparos olvasókör megnyitó ünnepélyén tartott fölolvasásából.

hassák. E célból játéktanfolyamot rendezett e hó elején, a melyen részt vettek Magyarország minden vidékéről a tornatanárok, kik hivatva lesznek a játékok megtanítására.

Hihetetlen az az érdeklődés, a mely megszállta Magyarországot tornatanárait a játékok iránt.

A farsztó játékokról soha egy sem hiányzott. Öröm volt nézni, mint üldözte egy ósz tanár fiatal ellenfelét a játszótéren.

Itt megifjodott mindenik. Az öregkor kicsérélte magát az ifjukorral. Éreztük mindnyájan, hogy az embernek ősi és igazi tulajdonsága a játék, mert kedvvel és hévvel üldöztük egymást órákig, sőt alig lehetett beszüntetni egyes játékokat.

Gróf Csáky miniszter, ki Klamarik min. tanácsossal — kinek szintén sok érdeme van a játéktanfolyamban, — személyesen meggyőződött a játéktanfolyam eredményéről, örömmel nézte a játékok alatt megifjult tanárokat. Öröme azonban akkor lesz teljes, ha a legközelebbi játékversenyen maga előtt látja küzdeni Magyarországot ifjait a játszótéren. A nagy nemzeti ünnepen, a millenium ünnepén fogja bemutatni a magyar ifjuság játékkedvét és ügyességét. Erre az ünnepélyre készüljenek Magyarország minden városában az ifjak.

Beksits Ignác.

Hirek.

— **(Közgyűlés a városnál.)** A város törvényhatósági bizottságának hétfői közgyűlése keveset ígért a tárgysorozat után itélve, ennek egynémely pontja fölött keletkezett vita azonban elég magvassá fejlődött. Kardos Kálmán főispán a gyűlést bevezető beszédében azt az előterjesztést tette, hogy József főhercegnek legközelebb bekövetkezendő jubileuma alkalmával a város törvényhatósága üdvözlő iratot intézzen a népszerű főherceghez, ki gyakori itt tartózkodása ideje alatt szeretetreméltóságával, szívjóságával és a magyar embert jellemző minden nemes tulajdonságaival a pécsi közönség szívéhez mintegy hozzáforrott. Az előterjesztést a közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta el és annak értelmében határozott is. — Az üresedésben levő rendőr-alkapitányi állásra egyhangulag Reeh György árvászeki ülnököt, a rendőrfogalmazói állásra az ebben helyettesként működő Kisasszony Józsefet szintén egyhangulag választotta meg a közgyűlés. A belügyminiszter a sörfogyasztási adópótlékra nézve Scholz és Hirschfeld föllebbezése folytán nem

engedélyezte a helyi sörházak gyártmányainak adópótlékkal való megterhelését, azon megokolással, hogy a söripart fejleszteni kell; e rendelet folytán a költségvetésben 6500 frt hiány támad, aminek részben való fedezése végett a közgyűlés újabb fölratot intéz a miniszterhez, kérve, hogy az idegen sörök literje után 3 kr. adópótlék szedését engedélyezze, — a még ezen fölül mutatkozó hiányra nézve utasította a tanácsot és a fogyasztási ügyekben e mellé kiküldött bizottságot, hogy gondoskodjék kellő fedezetről. — A városi uszoda, korcsma és tó haszonbérbe adása az idén sajtószerű helyzetet teremtett. A város ugyanis az árveréskor Jakobovicsnak, az eddigi bérlőnek adta ki a bérletet, aki megadta azt a bérösszeget, melyet más ajánlattevők kínáltak. Ezt a határozatot, mivel időközben Löwy Adolf 150 frttal többet ígért, néhány bizottsági tag medfölebbezte, s a miniszteri rendeletet Aidinger polgármester sérelmesnek találja. Sérti ez a város autonom jogát, midőn egy közgyűlési határozatot, melynek tárgya szorosan véve nem is tartozik a város vagyona fölött a miniszter által gyakorlott fölügyelet alá, egyszerűen megváltoztat, — veszedelmes precedenst alkotván ezáltal a jövőre nézve, amikor a város közgyűlése által hozandó határozatot a miniszter egyszerűen megsemmisít. A város közgyűlése azért adta ismét a régi bérlőnek az uszodát, mert a közönség a régi bérlőt kívánta, aki ellen soha panasz föl nem merült; s a város törvényhatósága nem pusztán az anyagi haszonért létesítette a fürdőt, hanem a közönség egészségi érdekeit kívánta vele szolgálni. Jobst és Várady bizottsági tagok a miniszteri rendeletet pártolták, hangsúlyozva, hogy a városi árverésekhez és árlejtésekhez korrektség dolgában szó fér, mert nagyon sok taktikázásnak adnak alkalmat és teret. Kifogásolták a régi bérlő eljárását, aki eleintén nem is reflektált a bérletre s csak utóbb adta meg azt az összeget, melyet Löwy följánlt, ezzel pedig meghiusította azt, hogy az uszodáért esetleg nagyobb bért is lehessen kapni. A közgyűlés többsége a polgármester újabb fölszólalása után úgy határozott, hogy — mivel új utóajánlat tétetett, — új árverést kell kitézni s ez alkalmal a bérleti időt 3 évről 6 évre kell emelni, mert az uszoda üzlete olyan, hogy egy két év tetemes veszteséggel is záródhatik a rossz időjárás folytán s az esetleg jól sikerülő harmadik év sem pótolja a két első év deficitjét, — e miatt aztán a bérlő-vállalkozók sem mernek olyan árt ígérni a bérletért, amilyent a város érdekében elérni kívánatos volna. Ellenben ha a bérletet hat évre szabják, a vállalkozók szívesebben ígérnek nagyobb összeget is. — A közgyűlés elhatározta a Lakics-féle honvédkaszárnya kiépítését, melynek tervét és költségvetését a tanács előterjesztette. A kaszárnya kiépítése, melyből a városra szép haszon kínálkozik, 94,287 frtba fog kerülni. — A magyar orvosok és természetvizsgálók pécsi vándorgyűlésének költségeire 2000 frtot, a mecseki erdő-

tyánok lettek, midőn a jelek mutatkozni kezdtek. Ekkor megjelent fehér paripán az arany ruhába öltözött vitéz, a ki azt parancsolta, hogy a száz esztendő alatt készült kürtöket megfújják, az ijesztő fasisakokat fejükre húzzák, varázslattal félelmes hanguvá tett baromkolompjaikat derekukra kössék és a Dunán át a városra törjenek éjfélnél idején. Az éjjeli álmából fölriasztott török lakosság a támadók láttára azt hitte, hogy a rossz szellemek jelentek meg és a rémület okozó túlköléstől, kolompolástól s a szörnyű arcoktól annyira megfélemlődtek, hogy egymást ölve, kifutottak Mohács városából, ott hagyván minden drágaságukat, minden vagyonukat.

Mohácsnak különösen sokácz lakossága ennek a népmondában élő győzelemnek az emlékére maig is minden év farsangján „búsi“-nak öltözik, t. i. gyermekeket ijesztő, undok ábrázatu festett faálczát tesz arczára, szőrös felére kifordított subát húz föl, derekára kötött marhacolompot ráz, és majd túlkét fújja, majd rettenetes „baú“-okat ordít. Ilyenek voltak az ő véleményük szerint azok, a kik Mohácsot a törököktől megszabadították. Nincs is az a hatalom, mely a mohácsi „búsi“-nak nagyon is esztetikátlan

ünnepeit be tudná tiltani. A Bach korszakban csendőr szuronyokkal verték a „busikat“ szét; emberhalál is történt, de ez a farsangi alakká vált törökverő hősalakja Mohácsnak azért minden évben megjelenik Mohács... pocsolyáiban.

Hogy az elmondott népmesének való tények szolgálhattak némileg alapul, azt azért hiszem, mert maradtak följegyzések, melyek szerint Baranyában a török uralom alatt „ép födelet sem mindenütt lehetett találni, minthogy sok lakos a Duna szigeteiben földbe ásta el magát.“ Wagner pedig így ír arról az időről, midőn a török Magyarországból kiűzetett: „— a fő mindenütt oly magas, hogy ha a lovasok útát nem törnek, a gyalogot igen gátolná a menésben; sehol egy tető, sőt nyoma sincs az embernek, a pásztorok néhány nádkunyhóit kivéve.“

Még egy jellemző mondáról akarok megemlékezni, mely némileg arra vet világot, hogy Mohács a török világban gazdag mozlím urak lakóhelye volt. Ez a monda csaknem bájos, valamely hivatott író ha költői vénájával földolgozná, igen érdekes olvasmány válnék abból.

Száz év előtt is — így regél a monda — nagyban készítették Mohácsot a fekete korszakat,

rész kopár helyeinek befásítására a 2400 frton fölül még 350 frtot szavazott meg a közgyűlés. — A scontrális bizottság jelentése kapcsán Kelemen bizottsági tag vetette föl a kérdést, vajjon mi történik a közgyűlés által már évekkal ezelőtt hozott határozatokkal, melyeknek végrehajtásáról azonban még maig se hallunk semmit? Ebből az egyszerű kérdésből aztán csinos kis polemia támadt, melyben bizottsági- és tanács-tagok kölcsönösen kipanaszkodták magukat. Maga Kelemen biz. tag sorolt föl egy sereg olyan régi határozatot, melyekből maig egy betűnyit se hajtottak végre. A polgármester viszont azzal vágott vissza, hogy a scontróban mindemez ügyek meg vannak ismételtén sürgetve, csak hogy egyiknek a végrehajtásához sincs pénz a kasszában. Littke biz. tag ezt a kibuvót nem fogadta el; írja össze a tanács, hogy mindama határozatok végrehajtásához mennyi pénz szükséges és ezt terjeszse elő, hogy a közgyűlés intézkedhessék; mert ha a közgyűlés derűborura hozza a határozatokat, melyek a város fejlődésével és haladásával szoros összefüggésben vannak, de azokat azzal a megokolással teszik félre pihenni, hogy nincs pénz: úgy a közgyűlés csak önmagát ámitja — azt gondolván, hogy egy-egy határozatával ismét előbbre vitte a várost, pedig hát azalatt mi sem történt s a város marad ott, ahol volt évtizedekkel ezelőtt. Mutnyánszky biz. tag fölöslegesnek tartotta a Littke indítványát, mert az ugyanezen közgyűlés tárgyát képező pénzügyi bizottsági jelentésben, mely a zárszámadást kísérte, már ki van mondva, hogy a tanács még ez év folyamán részletes programot dolgozzon ki, mely fölöeli az összes még létesítendő kulturális és emberbaráti intézményeket, a gazdaság összes ágainak egybehangzó vitelét, az elodázhatatlanul szükséges nagyobb közműveket, szóval mely kiterjeszkedik mindazon kérdésekre, melyek megoldása városunkra égető szükségét képez. Bolgár biz. tag keserűen kelt ki a bizottsági tagok esőkönyösége ellen. Határozatokat hoznak halomszámra, de ahol tenni kell, ott alig lézeng egy-kettő. A határozatok legtöbbször akár pénz nélkül is keresztül lehetne vinni, csak jóakarát, lelkesedést kellene hozzá; de ez sem a tanács vezetőjében, sem a bizottsági tagokban nincs meg. Aidinger polgármester cinikus megjegyzéssel panasolta föl viszont a közgyűlésnek, hogy ha a tanács odáig jutott, hogy ha már alig mer valamit kezdeni, annak a bizottsági tagok az okai, akik az ő és a tanács minden kezdeményezésében hamis czélokat keresnek, minden intencióját félremagyarázzák és őt gyanusítják. Ilyen körülmények között aztán, hogy legalább a maga lelki nyugalmanak fölháborítását ne legyen kénytelen elszenvedni, hát inkább passzív álláspontot foglal el, amire épp a közgyűlés kényszeríti. De hiba az is, hogy mindent a hatóságtól várnak, még oly intézmények létesítését is, melyek létrehozására a társadalom volna hivatva sőt egyenesen kötelezve. Tegye meg a társadalom a magáét, a város hatóságát is bizonynyal ott

melyek a legjobb víztartók közé tartoznak, mert mindig friss itallal szolgálnak a szomjas embernek. A mohácsi korszak már emberemlékezet óta híres mesteremberek voltak, Mária Terézia is tudomást szerezvén ezeknek a mestereknek a jelességükről, — elismerésül és jutalmul privilegiumos levélben a korszak czéhnek örök tulajdonul adta a Csele völgyében azt a jókora darab földet, a hol a szép sárgásfehér földet ássák, melyből a messze híres fekete korszakat készítik. Száz esztendeje már annak, vagy tán valamivel több is, hogy egy mohácsi korszak mesterember fekete korszakal telerakta hajóját és levezett messze, messze Törökországig, csaknem a nagy tengerig. Már régtől nagy kelete volt ezen a tájon a mohácsi fekete korszak, mert hát a török még akkor hozzászokott ehhez az edényhez, midőn ő volt az úr nagy Magyarországon. A mohácsi korszak nem igen birt fogadni evezőst, mert nem volt gazdag ember, hanem az egyik evezőt leánya húzta-vonta, a kinek pedig puha volt a keze, mint a bársony, a másikkal meg egy fiatal legény evezett, ki a szép leány miatt ingyen evezett Mohácsról egészen a tengerig a kapzsi korszak hajóján. A leány jó

fogja találni a maga helyén is, meg ott is, ahol a társadalom mozgalmait kell támogatásban részesítenie. A közgyűlés — még néhány apró ügy elintézése után — fél tizenkettőkor ért véget.

— **(Az új kanonok bucsuzása a régi helyén.)** Hanny Gábor pécsi kanonok, volt szegzárdi apátplébános e hó 15-ödikén bucsuzott el végleg hiveitől, kiket szívhez szóló szavai könnyezésig indítottak meg. Új állását a mult hét közepén foglalta el Pécsen. Elutazása előtt 320 frtos alapítványt tett a szegzárdi római katolikus szegénysorsu iskolás gyermekek részére. Üresen hagyott plébánosi helyére a pályázat november 15-ödiken jár le.

— **(Tanfolyam pósta-táviró-segédtsztek számára.)** A kereskedelmi miniszter pósta- és táviró-segédtsztek kiképzésére a többek közt Kaposvárott is nyit hat óra terjedő tanfolyamot, mely ez évi december 1-től kezdődik. E tanfolyamba fölveszik hallgatókúl; első sorban az 1873. évi II. t. cz. 5-dik §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazásra igazolvánnyal bíró igényjogosult katonai altiszteket, másodsorban a póstamesteri vagy kiadói minőségben szolgált oly férfiakat, kik a gimnáziumi, reáliskola, a polgári iskola negyedik osztályát, vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait — katonáknál, kik a kezelő altiszti iskolát végezték és 3. végre ugyanazon minősítéssel bíró más férfi jelentkezők. A fölvetelre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy: az illetők legalább 18-ik életévüket betöltötték, de a 35-ik életévet még meg nem haladták; magyar állampolgárok; a magyar, illetve horvát- és szlavonországi illetőségűek, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják; feddhetlen előéletűek; pósta- és távirószolgálatra testileg alkalmasak, mely körülmény közhatalósági orvos bizonyítványával igazolandó. A tanfolyam hallgatói, a kisebb hivatalnoki állásra igazolvánnyal bíró katonai altisztek kivételével, beiratási és tandíj fejében tíz (10) frtot kötelesek fizetni. A sajátkezűleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvényt ez évi november 15-ödikéig — és pedig a már közszolgálatban állók rendes elüljárásuk útján, a közszolgálatban nem álló az illető főispán vagy polgármester közvetítésével — a pécsi póstaigazgatóságához kell benyújtani. Ilyen tanfolyamok lesznek Kaposváron kívül még Besztercebányán, Ungvárott, Marosvásárhelyen, Békés-Csabán, Veszprémben, Pancsován és Eszéken, s a tanfolyam helye szerint a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, soproni, temesvári vagy zágrábi póstaigazgatóságnál kell a kérvényt benyújtani. A kiképzett segédtszteket kezelési szolgálatra alkalmazzák és 500 frttól 700 frtig emelkedő fizetéssel, továbbá lakáspénzzel javadalmazzák.

— **(Református papszentelés.)** Szász Károly ref. püspök vasárnap szentelte föl a dunamelléki egyházkerületbe tartozó s ujonnan választott eklézsiás lelkészeket. Ezek a következők: Göde Sándor pécsváradi, Sikó Ernő

várkonyi és Sógör Endre sámodi lelkészek. Fölvatás után Szász Károly püspök ebédet adott.

— **(Uj katonáink.)** A Pécsre áthelyezett 44. gy. ezred első és harmadik zászlóaljja tegnap délután érkezett meg Pécsre külön vonaton. Plevljéből e hó 15-ödikén indultak el s nyolcz napi masirozás után Szerajevóban vonatra szálltak. A tegnap beérkező két zászlóaljjal Ivinger ezredes is megérkezett, ki tíz évvel ezelőtt még az 52. gy. ezrednél szolgált mint százados, s itt Pécsen közbecsülésnek örvend. Az első zászlóalj tegnap Pécsen csak megszállt, s ma délben Kaposvárra megy. Csütörtökön délután 3 óra 26 perczkor megérkezik a negyedik zászlóalj is a törzsszel és zenekarral.

— **(A Pécsi Dalárda estélya)** kevés pártoló tagot vonzott szombaton a „Hattyu“-ba, mert tudvalevőleg a czirkuszban épp akkor nagy parforce előadás volt ingyen ajándékosztással, amikor is minden látogató a jegyhez egy számot kapott s azzal a reménnyel mehetett be a czirkuszba, hogy egy jól járó új órát nyerhet. Ilyen művészi konkurrenzia mellett a dalművészetnek természetesen háttérbe kell szorulnia. No, hanem annál nagyobb figyelemmel hallgatta a jelenlevő hölgyközönség az egyes énekszámokat, úgy annyira, hogy a dalások a saját hangjukat sem hallották a szék-sorok közt megeredt kedélyes és familiáris társalgás miatt. Hiszen ma már nem elegáns odafigyelni a pódiumra, ezt csak Tüskekorpádon teszik meg, akik sohase hallottak életükben még holmi Pécsi Dalárdát sem. Az estélyt befejező tánc ellenben nagy érdeklődésnek örvendett, csupán fiatalemberek hiányát érezték a tánczár szomszjas hölgyek, kiknek az volt az általános megjegyzésük, hogy a Pécsi Dalárda a helyett, hogy énekel, inkább gondoskodnék sok, nagyon sok tánczosról. Valóban egyetértünk mi is a hölgyekkel s egyáltalában nem értjük, hogy ez a Pécsi Dalárda miért nem alakul át tánczegté s tánczosközvetítő szövetkezetté, melynek célja volna egyszersmind házasságokat is közvetíteni s évente 20—25 vőlegényt kisorsolni.

— **(Vállalati betegségélyző pénztár.)** A kereskedelmi miniszter jóváhagyta az Engel Adolf és fiai pécsi cég gőzfűrészelő gyárában létesített vállalati betegségélyző pénztár alapszabályait.

— **(Rendelet egyéves önkénteseknek.)** A közös hadügyminiszter, az osztrák és a magyar honvédelmi miniszterekkel egyetértve, a családi tekintetekből időelőtt h o s s z a s a b b a n s z a b a b s á g o l t egyéves önkéntesekre vonatkozólag a következő rendeletet adta ki: 1. Ezek az egyéves önkéntesek tartoznak az említett kedvezmény további fennállását a szolgálati rendelkezések 60:5. szakaszának 1. része értelmében bizonyítani addig az évig bezárólag, melyben meg kellene kezdeniük tényleges szolgálatukat, ha a törvényes megengedhető legnagyobb halasztást kapták volna. 2. A kedvezmény fennállása esetében kö-

telesek a katonai kiképzés végett bevonulni annak az évnek október 1-jén, a melyikben legkésőbb meg kell a tényleges szolgálatot kezdeniök. 3. Áthelyezésük a tartalékba a katonai kiképzést követő év szeptember végén történik.

— **(Halálozás.)** Psik János magánzó, Gruber Gusztav pécsi kir. ítélőtáblai bíró apósa, e hó 23-adján 82 éves korában elhunyt Pécsen. — Özvegy Mihálovits Józsefné Horváth Anna e hó 20-adján 84 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(A kivándorlás akadályai a poroszhatáron.)** A belügyminiszter körrendeletileg értesíti valamennyi törvényhatóságot a sziléziai tartományi kormány átiratáról, mely szerint a magyarországi kivándorlókat porosz részről Oderbergen csak is azon esetben bocsátják át, ha tartózkodási helyük hatósága által kiállított, illetve láttamozott igazolvánnyal bírnak arra nézve, hogy kolera mentes helyekről jönnek.

— **(Somogyi föllépte Szegeden.)** Somogyi szinigazgató Szegeden a folyó szezonban pénteken — 20-ikán — lépett föl először Czákó Zsigmond „Végrendelet“-ében. A nagyszámú közönség tetszéssel fogadta a népszerű szinigazgató jeles játékát és több ízben zajosan kitapsolta. Mellette kintütek: Rónainé Balog Etel, (Riol tánczosnő,) Somogyiné, (Alpári grófné) és Kalmár Piroska (Antonia) ki ez estén egy diszes csokrot is kapott tiszteletből.

— **(Kinevezés a pénzügyigazgatóságához.)** A pénzügyminiszter Farkas Gyula n.-kallói adótárnokot a helybeli pénzügyigazgatóságához irodavezetővé nevezte ki.

— **(Joghallgatók tánczestélya.)** A pécsi jogakadémia polgári november 11-edikén a „Hattyu“ termében zártkörű tánczestélyt rendez a jogakadémiai olvasókör javára.

— **(A mohácsi kórház ügye)** nem dőlhetett még el, mert Mohács község képviselő-testülete nem volt együtt teljes számmal vagy legalább is a kötelező általános többséggel akkor, mikor a kórház számára telek és forgalmi tőke megszavazása végett közgyűlést tartottak.

— **(A szépülő Mohács.)** Mohács a Duna felőli részen sok veszedelemnek volt kitéve vízemelkedés idején. Végre sikerült odáig vinni a dolgot, hogy a Duna partját rendes kőfállal emeljék oly magasra, hogy Mohácsnak ne kelljen tartania minden évben kétszer az árvízveszélytől. A dunai gőzhajó társaság kikötő helyétől a város mentén a Sepácz József féle házig építendő védtöltés, illetőleg betonfal munkálatait a lefolyt héten — egyelőre csak kis erővel — megkezdették. Ezt megelőzőleg már napok óta folyt a kisajátított házak lerombolása. A Dunapartnak a házak lebontása előtt is egyik legtisztálatlanabb, legrendetlenebb része most a rombolás szomorú képét nyújtja. Itt egy füsttől barnult tűzfal mered az égnek; ott egy, talán még néhány nap előtt boldog családi otthont képező szoba festett falai látszanak. Halomszámra

szemmel nézte evezős társát, a fiatal legényt, kinek tengerré lett a sziveszerelme, a mikorra leértek a tenger tájékára. Itt lerakták a Dunaparton a korsókat és vásárt csapott a korsós. Nagyon sok volt a korsó s így hosszú ideig kellett a vásárt tartani; már a hold is megújult egyszer és ők még mindig ott árulták korsóikat a török városban. Nem siettek, mert a vásár, ha huzódott is, de nagyon szépen jövedelmezett; aztán meg a török aranypénzzel fizetett, az aranypénzre pedig nagy szüksége lesz a korsós mestereknek, a ki nem sokára férjhez akarja adni az ő egyetlen szép leányát, de valószínűleg nem annak a szegény legénynek, a ki a leányért egész a tengerig evezett. Sok vásárló fordult meg a korsók körül s így egyszer egy szép fiatal török is odajött és pedig úgy jött oda, hogy mikor a szép mohácsi korsóslányt meglátta, el sem igen ment többé a Duna partjáról. A török ifjú apja hatalmas pasa volt abban a városban, nem tudta, mi történt a fiával, a ki otthon sem nem evett, sem nem ivott, csak folyton sóhajtozott; de nem is igen maradt otthon, hanem csak mindig a Dunaparra sietett s ott ült, ült napestig és nézett a semmibe,

avagyis inkább a szép leány liliomarczára. A pasa észrevette fia búját-bánatát és addig kutatótt, míg mindent megtudott, tehát azt is, hogy a szép leány a híres gyaur városnak, Mohácsnak, egyik legszebb rózsaszála. Sokáig gondolkodott a bölcs pasa, míg végre azt a parancsot adta ki szolgálainak, hogy a mohácsi korsós mestert a fiatal evezős legénnyel együtt hozzák el... asztalához vendégeknek. Jóizü ételekkel, pompás szorbettel, méregerős kávéval, legzamatosabb dohány-füsttől illatozó pipával vendégelte meg az őszszakálu pasa a hitetleneket. A kávé után elkezdett a pasa mesélni ékes szóvirágban Mohácsról, mit a mohácsi korsós és az evezős legény megértének, mert ők sokaczkok valának, a pasa pedig a szerbek nyelvén beszéle ő hozzájuk. Csodás, hihetetlen dolgokról szólt a mese, — szájtátva hallgatta a két gyaur. Midőn pedig már el akarná bocsájtani a nagyhatalmu pasa az ő vendégeit, megvallá, hogy apja egykoron mohácsi kádi volt, a ki, midőn menekülnie kellett, összes kincseit Mohácsra a Roskicsék szőlőjének diófája alá ásta el kétölnyi mélyen a föld színétől. Ezekről a kincsekről, mint az ő igaz jussáról, lemondott a bölcs és ravasz pasa az ő

vendégei javára. Be is következett, a mit a nagy tapasztalatu török előre látott. A korsós sietett túladni a korsókon és a leányán; ez utóbbit a kincsek másik osztályosának, a különben szegény evezős legénynek adta, hogy annál hamarabb visszatérhessen Mohácsra, a hol a kincseket egymaga szándékozott kiásni a föld gyomrából — az evezős legény, azaz hogy immár veje nélkül. A szerelmes legény megkapta a maga „kincset“ a szép leány személyében, bizonyára nem fog részt követelni magának abból a másik „kincs“-ből. — A pasa pedig ily módon megmenté az ő egyetlen szerelmes fiát valami szégyenletes boldont tettől!

Hogy megtalálta-e a mohácsi korsós a török kincseket, arról mit sem tud a krónika; de azért senki se keresse ezeket a kincseket a mohácsi szőlőhegy keblében, mert hát a mesebeli történet óta már nagyon sok korsós ivadék élt Mohácsra s így a sok közül valamelyik már rég ráakadhatott a kincsre; de meg a legújabbkor valamelyik telekkönyvezetője is — isten tudná — kire irta át már azt a hajdani Roskics-szólt.

fekszik mindenütt a nád, téglá, deszka — torlaszokat képezve a járó-kelők előtt, — no meg a sok szemét mely ezelőtt is mindig botrányos volt és a Duna mentén utazókra valósággal valami ronda török falu benyomását tette. Rövid hónapok múlva mind ennek immár vége lesz és ott, hol eddig piszkos és düledező nádviskók csufították el a méltóságos Duna partját, talán már a közel jövőben szép külsejű lakóházak fognak emelkedni. A sóház mohette deszkafalai helyén a terv szerint szép kis park, talán csinos kioszkkal, környezve díszes külső házaktól, fogudulási helyül szolgálni, míg közelében a mostani — tetemesen kibővítendő — rév helyén, hol eddig a türelmetlenül várakozók éktelen káromkodása botrányoztatta meg a templomba járókat, a gőzkompp átkelési állomása fog létesülni. Szóval pár év: és Mohács képe szőke Dunánk oldaláról a haladó kornak megfelelőleg teljesen át fog alakulni.

— **(Kinevezés és áthelyezés a törvényszékhez.)** A király kinevezte V o d i c s k a Ferencz pécsi törvényszéki jegyzőt a pécsi törvényszék telekkönyvi osztályába albiróvá, T a k á c s Gyula csornai járásbírói albirót pedig áthelyezte a pécsi törvényszék telekkönyvi osztályába.

— **(A hadsereg új egyenruhája.)** A Katonai Lapok értesülése szerint a gyalogezredek új egyenruhájának dolgában rövid idő alatt talán már döntő határozat várható. A hadügyminisztérium az általunk is ismertett reformjavaslatot az összes csapattesteknek megküldte s ezek betérjesszettek már véleményüket, melylyel nagyjában mind hozzájárultak a javaslatához. E szerint az összes gyalogság a mostani vadászcapatoknak színét, vagyis a szürkét kapná. Hajtókaszinul az összes gyalogságnál a cseresznyeszín piroszt választották, csak a vadászcapatok tartanak meg az eddigi zöld hajtókákat. A tisztek hosszú szárnyas kabátot kapnak, két sor gombbal, a nadrág bosnyák mintára lesz szabva (a magyar ezredeknél a kellő zsinórzattal). A köpönyeg világos szürkeszínű lesz s az eddigi könnyű és épen nem megfelelő bélés helyett erősebbet és így melegebbet kap, mely azonban le lesz gombolható.

— **(A megyés püspök a magyar nyelv tanításáról.)** A közoktatásügyi miniszternek a magyar nyelv tanítása tárgyában kiadott rendeletét Dulánszky Nándor megyés püspök legutóbbi pásztorlevelében következő utasítással hozza egyházmegyéje papjainak tudomására: Egyházmegyéim népiszkoláinak látogatása alkalmával személyes tapasztalatból győződve meg azon örvendetes jelenségről, mely meglepően szép a magyar nyelv tanításának eredménye még oly más ajku vidékek iskoláiban is, hol a társadalmi érintkezés a tanító e részbeni törekvéseinek segélyére nincs, ha maga a tanító hivatását átértve kellő ügyességgel és buzgalommal teljesíti a magyar nyelv tanításában nemes kötelességét; viszont pedig félre nem ismervén azt, hogy azon nehézségek legyőzése, melyek a magyar nyelv tanításának sikeresbitésénél bénítólag hatnak, a tanítók ügyességén kívül lapkadatlan szorgalmukat teljes mértékben igényli: a nagyméltóságú Vallás-Közoktatási m. kir. Minisztériumnak e tárgyban alább következő intézményét, utalással az erre nézve 1885. július hó 2-án 1022. sz. alatt közrebocsátott rendeletre, oly meghagyással közlöm, hogy a lelkészek az igazgatásuk, a kerületi tanfőügyelők pedig a főügyeletőkre bizott népiszkolákba a magyar nyelv tanításának minél sikeresebbé tételére a legkiválóbb gondot fordítsák, ott hol elég buzditással, a hol kell erélyesebb fellépéssel, de sőt netáni mulasztások esetében a kötelességmulasztóknak az egyházmegyei tanfőügyelőségnek való feljelentésével e fontos ügy előbbre vitelét biztosítani törekedjenek.

— **(Kolera Pécsváradom.)** A kolera-tól tehát csak Baranya sem maradt menten. Mohács úgy ahogy már végzett vele, most meg Pécsvárad küzködik e rém ellen, s ami a legszomorubb, hogy a táplálkozásban s az egyéb egészségügyi szabályok megtartásában a legkönyelműbben eljáró néposztály hibája miatt intelligens ember is esett áldozatul az ázsiai kolera-nak, a kit csupán egészségtelen szomszédsága sodort a veszedelembé, s vitt ebből a sírba. A mult hét elején konstataáltak az első megbetegedést Pécsváradon, amikor Jakab Istvánné, Gaspar Ferenczné és Schauermann Jánosné betegedtek meg s utóbb el is haltak. Pénteken a kolera-

fészek szomszédságában lakó Gy e n e s Gyula nyugalmazott közalapítványi tisztartó esett kolera-ba s szintén kiszenvedett; szombaton Hartmann Jánosné, hétfőn pedig Jung Ferenczné kapta meg a kolera-t, s mind a ketten meghaltak. Eddig tehát hatan estek áldozatul az ázsiai kolera-nak. A hatóság, amit az orvosi tudomány javasol, mindent megtesz s igyekszik a további vesznek telejét venni. Az iskolákat bezárták. Tegnap leérkezett T é r y Ödön dr. egészségügyi főügyelő, aki M e n d l főorvossal Pécsváradra ment.

A főkapitány a pécsvárad kolera-raló való tekintettel a következő hirdetményt tette közzé:

Miután a szomszédos Pécsvárad községben az ázsiai kolera fellépte hatóságilag megállapított s már több halálozás is fordult elő, — felhívom a t. közönséget, hogy mindenki a saját és a város jóléte érdekében, hacsak különös sürgős dolga nincs és magát az öt napi kellemetlen vesztegár esélyének kitenni nem akarja, a Pécsváradra való utazástól óvakodjék. Végül köztudomásra hozom, hogy nevezett községből a város területére ócska ruhák, mosatlan fehérneműk, rongyok, nyers bőrök és élelmi cikkek be nem hozhatók, és az onnét érkező utasok a rendőrkapitányi hivatalnál felelősség terhe alatt azonnal bejelentendők.

Pécs, 1893. október 23.

Vaszary Gyula
rendőrőfőkapitány.

— **(Az eskütétel a hadseregben.)** A hadsereg rendeleti lapja királyi elhatározást közöl, mely az eddig minden nagyobb szerződés nélkül végbement katonai eskütételt fényes katonai ünnepséggé teszi. Eddig a sorozás alkalmával a besorozott újonczok előtt felolvasták az eskümintát, azok utána mondták s ezzel vége volt a szerződésnek. Ezentúl az újonczok meg fogják ismételni az esküt az aktív szolgálat megkezdése után, november 1-én. A fölesketés szabad ég alatt történik s erre teljes diszben kivonul az egész helyőrség, a generalitás. Az eskütétel szerződését istentisztelet előzi meg. Az első ilyen fölesketés az összes helyőrségeknél most november 1-én lesz.

— **(A hamis ötvenesek ismertető jelei.)** Mindenféle grasszálnak a hamis ötvenesek. Divattá lett a hamis ötvenes, szinte a bon ton hoz kezd tartozni, hogy valakinek hamis ötvenese legyen. De a pénzügyminisztérium nem így gondolkozik, mert neki a hamis ötvenesek nagy bajt okoznak. Azért külön körrendeletben figyelmezteti a kir. pénztári hivatalokat, hogy miről lehet ezeket a hamis ötveneseket megismerni. Mi meg a közönség kedvéért tesszük közzé a hamis ötvenesek ismertető jeleit.

1. Általában: a) színük s a papir minősége olyan, hogy első pillanatra felismerhetők, mert az előbbi vagy halványabb mint a valódi államjegyeknél, vagy sötétebb, mely esetben azt a benyomást teszik, mintha olajba lettek volna mártva; utóbbi pedig pusztá fogás által a valóditól megkülönböztethető; b) a csipkés szélen belül levő jegykép valamivel kissébb, mint a valódi jegyeknél, úgy, hogy hosszában a vonalak nem vágnak össze s valódi államjegyre téve egymást nem fődik; c) a betűk elmosódottaknak látszanak; d) a gyermekalakok árnyalása kezdetleges s az arcok kifejezése a valódiakétól elütő; e) a jegykép alsó részének jobb- és baloldalán levő vörös szám valamivel nagyobb, mint a valódi államjegyeknél s a szín vagy rikitó vagy halványabb; f) némely hamisítványon a felső jobb- s balsarokban levő arabs 50 számok nem szabályosak s keskenyebbek, mint a valódi államjegyekbeliek. — 2. Különösen a magyar szövegű oldalon: a) a hamisítványok legtöbbször az íráslemez közep szövegében Ezen helyett Ezen olvasható, vagy javítás folytán az e betű feltűnően elütő; b) a magánhangzók ékezetet majdnem mindenütt hiányzanak; c) némely hamisítványon a jobb oldalon ülő s a bányászatot ábrázoló gyermekalak gyarló utánzat és szembeszökő hegyes orránál s annál fogva (Hej-hej, az orránál fogva? — A szedő.), hogy a mellkas s az alsó törzs közti választék feltűnően hiányos: összehasonlítás útján elütő volta azonnal fölismerhető; d) áll ez a baloldalon levő

s a földmivelést ábrázoló gyermekalakra nézve is, melynél a mellkas a domborodást feltűntető árnyalás hiánya miatt egészen laposnak s a valódi jegyeken levő alakhoz képest szűkebbnek jelentkezik úgy, hogy a törzs felső s alsó része elmosódott s egybefolyó; e) a jegy két jobboldali alsó vörös szám vége rendszeren föltűnően hibás; f) a két szélső oldalon ülő alakok alatt levő talapatokban foglalt szöveg betűi kissébbek, mint a valódi jegyeken s a szavak magánhangzói hiányzanak az ékezetek; g) némely hamisítványon az N betűk fordítva (ilyeténképpen N) vannak nyomtatva. — 3. A német szövegű oldalon: a) az említett talapatokban foglalt szöveg betűi szintén láthatólag kissébbek; b) a baloldalon ülő s a kereskedelmet ábrázoló alak mell- s alsó törzsrészeinek árnyalása feltűnően hiányos s a bal térd hajlásánál teljesen hiányzik; c) az íráslemezben levő középszövegben a Staatsnote szónál az n betű helyett ó betű fordul elő, úgy, hogy a szóban két ó betű látszik s a szó közepén levő s betű a t betűtől észrevehetően távolra esik: d) némely hamisítványon a baloldalon levő alsó vörös szám sorozati betűje, másokon pedig a jobboldali alsó szám vége felismerhetőleg hibás.

„Veréb Jankó“

Alispán mint ujság-kolportőr.

A községi és körjegyzőknek a napokban a fősolgabírói hivatalok a következő alispáni köriratot küldték el másolatban:

15548. sz.

alisp. 98.

Tekintetes fősolgabíró ur!

F. évi január hó 19. é. 586. sz. alatt kelt köriratomban kapcsán a Pécsset „Pécsi Napló“ cím alatt megjelenő napilapot tek. fősolgabíró urnak és járásához tartozó községi és körjegyzőknek, úgy községeknél figyelmébe és pártfogásába ajánlom.

Az immár egy év óta megjelenő lap a közügyeket önzetlenül és minden irányban függetlenül szolgálja, a nemzeti eszmét fejleszteni törekszik és mint naponként megjelenő közlöny a gyors értesítésekre és közérdekű hirdetésekre kiválóan alkalmas.

Mindezeknél fogva nevezett lap a pártfogást megérdemli.

Pécsset, 1893. október 12.

Alispán helyett
Sey Lajos
főjegyző.

Sikerült az alispáni íróasztal fiókjában levő s legközelebb megjelenő alispáni köriratba is bepillantanunk, mely a következőképp szól:

Tekintetes fősolgabíró ur!

Fölhívom a tek. fősolgabíró ur és a községi- és körjegyzők, valamint a községek figyelmét az alispáni hivatalban föllállított ügynöki és közvetítő irodámra, melyben a mindennemű legkétségsébeesettebb vállalatok, — melyek azonban minden irányban, még velem szemben is, teljesen függetlenül szolgálják a saját közjavukat és az én intenczióimat, — kegyes közvetítésre találnak.

Melegen ajánlom ennél fogva pártfogásukba a kitünő és eddig egyedül hallatlan sikereket fölmutató W a s m u t h - t y ú k s z e m - g y ú r ú k e t a z ó r á b a n, a pártalan jószág és minden háztartásban nélkülözhetetlen D o e r i n g s z a p p a n t a b a g o l y l y a l, továbbá az első orvosi tekintélyek által különösen ajánlt M a a g e r f é l e D o r s c h - c s u k a m á j o l a j a t, mely könnyű emészthetőségénél fogva még gyermekek-nél is egyedül ajánlható, a K n e i p p - f é l e m a i á t a - p ó t k á v é t, a minden versenyen fölül álló és e n e m b e n egészen új P r y m f é l e r e f o r m n ő i r u h a k a p c s o k a t, melyek messze kiható találmányok a divat terén. Közvetitem továbbá: a világ legjobb poloska-irtó szerét, a szabadalmazott P o l o s k a - Ö r d ő g - ö t, melylyel évenkénti kétszeri használat mellett bámulatos eredményt lehet elérni; továbbá g u m m i é s h a l h ó l y a g o k a t (tranczia gyártmány, ártalmatlanság kizárva), M m e S. A. A l l e u ' s világ-hírű h a j r e s t o r e - r - j é t, mely rövid idő alatt vissza adja az ősz hajnak eredeti színét és ifjúkori szépségét. (Nyugalomba készülő főbíróknak különösen előnyös. Tömeges megrendelésnél rabatt.) Szóval e tekintetben a legjobban vagyok berendezve s az alispáni számokat készséggel szaporítom az előbbihez hasonló köriratokkal.

Azon reményben, hogy a tek. főbírák, jegyzők és községek mindezek után nem fogják az alispáni hivatalnak elhinni, hogy e közvetítéseknek nincsenek valamilyes hátsó céljai, valamint arról is megvannak győződve, hogy a veszett ügyeken még alispáni rekomandóval sem lehet már segíteni magamat és ajántljaimat ad acta kérem tétetni.

A másolat hitelül:
Veréb Jankó.

Csarnok.

Váratlan gyógyszer.

(Francziából.)

De hát Luczie Regnier tulajdonképen miért is utazott el? . . .

Maxence nem ringathatta magát családsában. Luczie egy idő óta folyton utazott, utazásának igazolásául mindig nevezetes tőrügyekkel tudott előállni. Aztán mindig a lioni pályával utazott. Ha van pálya, melyen csak ügyhemzsegnek a lovas katonák, úgy bizonyosan a páris-lioni pálya az!

Kétséget sem szenved, hogy Luczie megcsalja, és ha Maxence-ben csak egy szikrája volna még az önézetnek, úgy ennek az állapotnak bizonyosan véget vet. Dehát a megszokás, a sértett hiúság, végre és mindenek fölött az a különös varázs, a melyet Luczie rá gyakorolt, mindez közremunkált, hogy a viszony még szorosabbra kapcsolódjék.

— Elhagyjam őt? könnyű ezt mondani — gondolá Maxence — de miért és hogyan? Először valami más dolog iránt kellene érdeklődnöm, másra kellene gondolnom. Ugyan kivel foglalkozzam, ha nem ő velem? és mily okból váljak el tőle? Luczi úgy összeforrt élettemmel, hogy nincs erőm őt elhagyni, nem soha, soha!

Maxence így tépelődött, míg egy szibériai hideg éjszakán a lyoni pályaudvar felé kocsizott. Epen most kapott Fontaineblauból táviratot, amelyben Luczie jelenti, hogy a 11 órai vonattal érkezik, s kérte, hogy várja őt a pályaházban.

Ugy látszik, Luczienek e kellemes helyőrségi városban beteg testvére van. Nemrég ez a testvér Melunban, e szintén nagy helyőrséggel bíró városban lakott; de az orvos erdei levegőt ajánlott Luczienek és ezért költözött Fontaineblaubába, ahova Luczie igen gyakran ellátogatott.

Maxence pár perczel 11 óra előtt ért a pályaházba. Felgyürte prémes bundája gallérját s odaállt a nagy kapuhoz, melyet igen jól ismert. Nem egyszer várakozott már ottan.

Pont 11 órakor kinyílt a nagy kapu és a nagy mevilágított perronon látta az állomás főnökét, kezében órával föl s alá járni. A vonatra várt. Nemsokára a távolból fütty hallatszott, füstfelleg, egy nagy vörös lámpa és Maxence szive hevesen verni kezdett!

— Ez már ostobaság — gondolá magában Maxence — de ha arra gondolok, hogy pár percz múlva karomba zárhatom, még nagyobb gyöngeségre is el vagyok készülvem. Mindent megbocsátok neki. Már is látom, hogy száll le a kupéból kis vidrasapkájában, beburkolva köpenyébe s kezében a kis táskával.

A vonat mordult egy nagyot. Nemsokára két-három utas jelent meg a perronon, uti táskával, éléken, fűgén, utánnok egy pár oly ember mutatkozott, a kiknek várnia kellett a podgyászra, s azért nem tartották szükségesnek a sietést, végre utóserregnek egy pár álmos utazó jött, a kik ásítózva törölték ki szemükből az álmot.

Maxence minden utast erősen megnézett, de Luczie Regnier nem volt köztük.

Aggódó szívvvel nézte az üres perront, midőn egy vasuti hivatalnok jön hozzá és így szól: —

— Bocsánatot uram, ön tán Patabene ur?

— Igen, én vagyok!

— Kérem itt egy sürgöny az ön számára. — Maxence feltéri a borítékot és ezt olvassa belőle:

„Távirat stb.

Sajnálak. A vonatról lemaradtam. Érkezem 1 óra 37 perczkor. Luczie.*

— Ezer ördögbe is — káromkodik Maxence — két és fél óráig, 10 foknyi hidegben várni; ez már mégis sok!

— Kedves uram, nincz itt valahol egy kávéház, a hol az éjjel utáni vonatot megvárhatnám.

— Bizony nincs itt uram. Amott a szögleten volna egy korcsma, de azt már éjjelkor szokták csukni.

Legalább félórát nyerek — gondolá magában Maxence.

Belép a korcsmába, a mely két nagy lámpa által fölösleges fényvel volt kivilágítva. Egy kövér asszonyság zöld főkötőben aludt a bufetben.

Maxence leült egy kopott selyemmel bevont kerevetre, egy álmos pinczérrel madeirát hozat és egy már elvált lapot vesz a kezébe unalmában a mely ott hevert az asztalon. Ő volt az egyetlen vendég.

Éjjelkor a kakuk a nagy fali órában megszólal, a testes hölgy föl ijed álmából s megparancsolja a pinczérnek, hogy a vendéglőt zárja be.

Maxence megfizette a madeirát és sietett az utcára. Irtózatossá hideg volt. Mit tegyen a vonat megérkezéseig? Kocsijába üljön? Már a gondolattól is elborzadt, hogy megint szűk kalitkába préseltesse magát. Legjobb lesz, ha egy darabig fel-alá sétál. A nagy téren mintha kihaltak volna az emberek, egy lélek sem mutatkozott. Csak az omnibuszok lámpái, melyeknek világa áttört a homályon, látszott messziről s az egész téren csak egyetlen ablak volt kivilágítva, egy kis kioszk ablaka, azon az oldalon, melyen a vonatok megállnak.

Maxence nagy léptekkel méregette a tért. Érezte, hogy szakálla jégkéreggel vonódott be s átkozta a sorsot, hogy neki most itt kell örködni. Időről-időre egy-egy pillantást vetett a magányosan álló kioszkra, a melynek kéményéből füst felleg tört elő.

— Saperment — gondolá magában — ott még világ van, meg meleg is, hátha igénybe venném vendégszeretetüket?

Maxence bekopogtatott.

— Szabad! — szólalt meg belülről egy hang.

Maxence kinyitotta az ajtót és kis csinos irodába nyitott be, ahol a kályha előtt egy szakállas férfi ült pipázva.

— Bocsásson meg, én az egy óra 37 perczben érkező vonatra várok. Odakint nagyon hideg van, megengedné nekem, hogy addig itt maradjak.

Erre a füstölő férfi megfordult, megnézte Maxence-t és levette sapkáját.

— Ezer örömmel uram! Tessék belépni.

Maxence egyenesen a kályha felé közeledett, figyelmesen nézegette az embert, s magában kérdezte, hol is látta őt? A szürke szakállu szintén ránézett s olyan formán mosolygott, mint mikor az ember nem tudja szóljon-e, vagy hallgasson? Végre nem tudta szó nélkül megállani.

— Kapitány ur nem ismer engem?

— Mi, hát csakugyan te vagy Chambenoit, az én régi ordonánczom? — kiáltott Maxence, mindkét kezét felé nyujtva. És ilyen szakállal!

— Ah, kedves kapitányom, mennyire örülök, hogy önt újra láthatom. Üljön e karosszékre és melegedjék.

E szavakkal egy darab fát vetett a kályhába, s a tüzet felpiszkálta.

— Mit keressz itt? — kérde Maxence.

— Én vagyok az éjjeli omnibuszok felügyelője. Nem valami könnyű szolgálat. Őrszolgálatom reggeli 4 óráig tart. Mig a vonatok megérkeznek ebben a karosszékben bóbiskolhatok ugyan, de ez nem ér fel az álommal.

— Te tehát soha sem alszol ágyban?

— Egész éjjel soha!

— De mi az ördögért is vállalkoztál ilyen terhes hivatalra?

— Hjah, élni kell, kapitány. A mint 1871-ben 24 évi katonai szolgálat után elbocsátottak, még örülnöm kellett, hogy ezt az állást megkaptam. 800 frankot kapok évenként.

— 800 frankot évenként? De legalább érdemjelet kaptál?

— Nem. A háboru után megígérték, de nem volt protekcióim és megfeledeztek rólam.

— Mi az ördög? — kiáltott Maxence — nem kaptál érdemjelet? Ez hallatlan dolog, Mecznél mennyire kitüntetted magad! Cerembau tábornoknak vitted a jelentést, hogy Czinczy falut az ellenség birtokába kerítette. Nem együtt harcoltunk Ladonchamosnál és a bellecroixi majornál? Hát még milyen gyönyörűen forgattuk kardunkat Bornynál, Flavelettenél! Százszor is megérdemlenéd az érdemrendet. És mi lett volna Metz ostrámánál belőlem nélküled?

E perczben egy szélesvállu kocsis lépett be a szobába. Az egész emberből csak vörösre fagyott orra látszott meg a bunda és a prémes sapka közül. Az öreg katona az íróasztalhoz sietett, hogy vele dolgozást végezze. Maxence ez alatt körülnézett a szobában, hol minden csak úgy ragyogott a tisztaságtól. Mikor az öreg kocsisával végzett, újra fát tett a tűzre. Egy kis hamu kabátjára esett, az öreg katona rögtön elővette keféjét, s gondosan megtisztította ruháját.

Maxence nagy örömet talált az öreg katona rendszeretében s mindenféle gondolatok villantak meg agyában. Most már nem talált oly boszantónak, hogy Luczie nem érkezett meg.

— Te még mindig a régi ember vagy, kedves Chambenoit, pontos, rendes, mint az egyenruhában. Emlékszel-e rá, valóságos parakként készítettél Metznél sátramban, így tartottad tisztán és szárazon. De miért nem fordultál hozzám az érdemrend dolgában? Mindenütt kerestelek: irtam az ezredesnek, a miniszteriumnak, szülőföldedre, de sehol sem tudtak rólad semmit.

— Én sem tudtam, hol van ön, kapitány. Aztán hogy mertem volna önt ezzel terhelni?

— Ohó! hát azért iparkodtál kitérni az utamból. Ohó kedvesem! régi adósságot kell rendbe hoznom veled . . .

— Ej mit kapitány ur, nem is érdemes erről beszélni.

Maxence meg volt indulva. A szürke szakáll oly jó emlékeket varázsolt elő. Mily élet volt az? Akkor még nem voltak Luczie Regnierek! Már most el is maradhat az a Luczie. Régóta nem talált oly nagy örömet a társalgásban mint most. A visszaemlékezés erőt vett rajta egészen ellágyulva folytatá:

— Soha nem tudom elfelejteni, kedves jó Chambenoit; mennyi hálával tartozom neked; mikor Kölnbe érteztünk, egy sou sem volt zsebemben; beteg is voltam, Franciaországból nem lehetett pénzt kapni. Te akkor sem hagytál el engem, de még ennél is többet tettél. Kijártál a főpiaczra fát vágni. Este mikor haza jöttél, így szóltál hozzám: „Egy tallért kerestem kapitány, megosztjuk egymás közt.” És így tartottál fenn engem kezimunkádból, amíg csak Hamburgba nem érteztünk, ahová Anglián át pénzt küldtek nekem.

— Én istenem, az igazán szép lett volna, ha a németek közt cserben hagyom!

— Ugy, hát de én . . . Én nem hagyta-lak-e cserben Franciaországban? Persze ebben te is vétkecs vagy, de nekem addig kellett volna utánad tudakozódnom, míg rád nem találok. Bocsáss meg, öreg barát, bocsáss meg! Pár év óta valóban léha életet folytatok. Igazán nem illő az hozzám, elfelejtkezem kötelességeimről. Itt az ideje, hogy ezen változtassuk! Meg fogod látni jó Chambenoit, hogy kapitányod kissé jobb ember, mint a milyennek gondoltad.

— Édes Istenem, hát el volt foglalva a saját ügyeivel . . .

— Hallgass csak rám, mit szólnál például, ha atyám kastélyában házfőügyelőnek tennék meg? Felügyelnél a cselédekre, az erdőkerülőkre, az istállókra! Ez olyan katonás állás, a hol pontosságoddal nagy szolgálatot tehetnél!

— Hogy mit szölok hozzá? . . . Édes kapitányom! Magamon kívül vagyok a nagy örömtől. A tevékeny élet, a szabad levegő a mezők, kutyák, lovak! Én volnék a legboldogabb ember a föld kerekén, míg itt e szűk kamarában elposhadok!

Szegény Chambenoit. Majd gondoskodom rólad, hogy 3000 frankot kapj évenként. Elég lesz?

— Hogy elég? Egy kapitány fizetése.

— Jól van, holnap meglátogatom atyámat és mindent rendbe hozunk, de ha nem volna elég . . .

— Nem elég? Istenem, azt hiszem hogy álmodom!

— Akarom, hogy megkapd az érdemrendet. Olyan emberek kaptak már érdemjelet a kik felényit sem tettek annak, amit te. Magam megyek a miniszteriumhoz. Ismerem az osztályfőnököt. Eget, földet megmozgatok! majd meglátod, hogy lesz eredménye.

— Ah kedves kapitány, ezer köszönet! Maxencze oly jól érezte magát.

E perczen egy vasuti hivatalnok jött be.

— Bocsásson meg uram, az állomásfőnök ur azt mondá, hogy ön Chambenoit-hoz jött be. Itt egy távirat az ön számára.

Maxencze olvasta, a mi a kék papirosan írva volt.

Távirat.

„Testvérem beteg, nem hagyhatom el de okvetlenül jójj el 3 óra 27 perczkor.

— Luczie“.

— Vigye az ördög — kiáltott Maxencze. Aztán kezét nyújtotta a derék katonának.

Chambenoit, te ma este is nagy szolgálatot tettél nekem, ezt soha sem fogom elfelejteni. Most megint egy férfit látsz magad előtt, legnagyobb bizonyossága ennek az, hogy most haza megyek és alszom.

— Igazán nem értem . . .

— Nem is szükséges, hogy megértsd. Itt van névjegyem. Nemsokára hallani fogsz rólam. Isten veled, kedves öregem, a viszontlátásig!

Maxencze boldogan szállott kocsiába. Ezer meg ezer tervet kovácsolt, hogy fogja régi fegyvertársát boldogítani, s nem is gondolt a hálátlan Lucziere, mintha soha a világon sem lett volna.

Meggyógyult!

Közgazdaság.

Gyümölcsfacsemeték beszerzése.

Az állami telepeken az idén is nagy mennyiségű magcsemetéket, ojtott gyümölcsfákat, ojtóvesszőket és dugványokat adnak el. A vadcsemeték: alma, körte, doncsú, szilva, eper; az ojtványok: alma (34.545 db), körte (14.912 db), cseresznye (1461 db), meggy (3674 db). Ezeket a telep igazgatóságánál lehet megrendelni novem-

ber hó 30-ádig. Oly községi faiskolák részére, melyek megfelelő talajjal és fekvéssel bírnak, kellőleg be vannak kerítve, kuttal és fölszereléssel ellátva, s melyeknek kezelője kellő szakismeretekkel bír, adnak díj nélkül is magcsemetéket. Hogy az említett föltételek megvannak-e, azt a kerületi faiskolafőügyelő vagy a hatóság bizonyítványával kell igazolni. A kérvényt 50 kros bélyeggel ellátva december 1-től legkésőbb 1894 január 31-ig a földmívelésügyi miniszteriumhoz kell benyújtani. A folyamodványban elő kell sorolni a község nevét, az utolsó vasut- és hajó állomást és utolsó postát, a kívánt mag-

csemete nemét és számát, a faiskola területét és beosztási tervét. Községi faiskolák, egyesületek és magán felek részére 115.250 drb különböző nemű ojtóvesszőt is adnak ki a telepek díjtalanul. Ez iránt jövő évi február 15-éig kell az illető intézet igazgatóságát megkeresni. Az összes szállítmányoknál a szállítás a vevő vagy a szállítmány megkapóját terheli. A költségeket és díjakat utánvétellel szedik be.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felolós szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet

teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszereit ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértóulások, aranyér, béltelettség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekerestet az ön fölülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én. Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát nem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynémém nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban már életét is meguntá melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én. Tekintetes Ur!

Alúírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia 1888. okt. 8-án. T. Úr!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, - vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ czimzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 fnt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 fnt 25 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 35 kr., 4 csomag 4 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr. és 10 csomag 9 fnt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt

utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer minden köszvényes és csúzos bajok u. m.: gerinczagybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 fnt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól. Utás és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacsz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő házi- hűgés stb. ellen, 1 üvegecske ára 50 krajczár 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 fnt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhűv, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por a lábizzadást s az általa képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereszethetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi október hó 21-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Ház	őszi	6	70	6	50
	tavaszi				
	új				
Kétzese	őszi	5	70	5	60
	tavaszi				
	új				
Köz	őszi	5	50	5	40
	tavaszi				
	új				
	őszi	5	80	5	70
	tavaszi				
	új	5	40	5	30

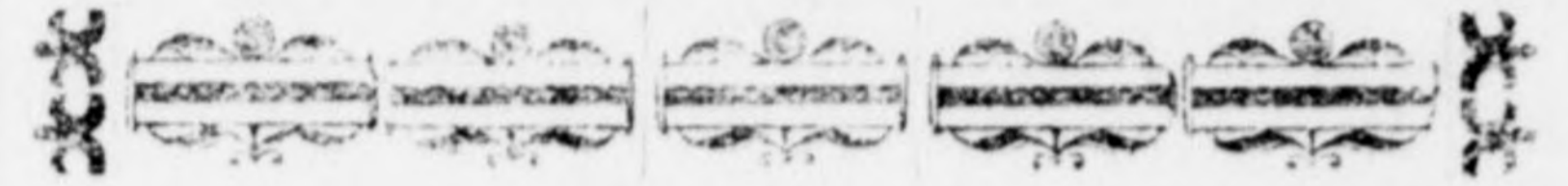
Zab	őszi	6	50	6	30
	tavaszi				
	új				
Repeze					
Bükköny	szona				
Kukoricza	őszi	4	40	4	20
	új				
Szén	őszi	2	80	2	60
	új				
Árpa		1	50		

Kinálat erős (mintegy 300 gabona kosí szelt a piacon)

Ház eladás.

Pécsett, Majláth-tér 5. számú ház kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

TAIZS JÓZSEF

nyomtatvány-raktárában és írószer-kereskedésében kapható:

Az ev. ref. lelkészi hivatalok részére a zsinat által kibocsájtott mintának megfelelő

keresztelési, esketési és halálozási anyakönyvek
és a hozzá tartozó **kivonatok.**

Baranyavármegye

vásári szabályrendelete, a korecsmi zárórára és a
korecsmi hitelre vonatkozó szabályrendelet.

Kivonat a közs. képviselő testületnek a közutak megállapítása tárgyában tartott ülés jegyzőkönyvéből stb.

Továbbá a világhírű Leonhardi-féle anthracen, fekete okmány, gallus, piros, kék és zöldszinű stb. tinták. Kitűnő és olcsó pecsétviaszok, ostyák, író és levélpapírok, írotollak tinta- és porzó-tartók stb. stb.

 nagy választékban és olcsó árakon.

Circus Henry

műlovardája Pécssett, a Buza-téren.

Ma szerdán, f. évi október 25-én este 8 órakor nagy dísz és jutalomelőadása kedvelt lovasművésznőnek:

Miss Beatanak

Legjobban válogatott műsor:
Itt először! A két jockey lovon, előadják Miss Beata és Josef ur.

Mr. Palo a nyujtón.

Repülő kalapok, előadják a Mantovani fivérek.

Miss Beata nagyszerű mutatványai lovon.

Mlle Ella kötél-táncosnő.

A műsor többi pontjai a falragaszokon:

Számos látogatásért esd mély alázattal

HENRY

igazgató és tulajdonos.

NB. Mantovani Onorato ur felhívja mindazokat, kik vele szabályszerűen birkózni akarnak, hogy naponként 10—12-ig a pénztárnál jelentkezzenek.

A lovarda 2 kályhával fűtetik.

Becsét veszti

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére úgy mint mindenemű gyomorhajók ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger díjjutalmazott Szódapasztilláit.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszer-tárában, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécssett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiglászó és az irg. rend gyógyszer-tárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhád: Eibach Odön gyógyszer.

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak

csakis valódi a feltalálótól:

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe

Ezen véd-

csász. kir. osztr.
36089. szám.

jegygyel

magy. kir. szab.
48274. szám.

Iró-tenták:

Leonhardi-féle Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könyvtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus-tenta korom-
Világposta-tenta fekete

Legjobb író-tenta a könyvvezetéshez, határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Másoló-tenták:

Leonhardi-féle Anthracen-másoló
Alizarin író és másoló)

Kitűnően másolódnak; egyszerűen mind könyvelésre is ajánlatosak.

Leonhardi-féle Encre violette noire communicative
Violette kettős-másoló
Fekete világposta másoló

Egyetlen tenták keresek. levelezésre, melyekről hónapok mulva tiszta másolatok készíthetők.

Leonhardi-féle Non plus ultra-másoló 4—6 másolat ad. Fontos bankoknak, biztosítóintézeteknek és tengerentúli levelezésre.

Leonhardi-féle Színes-tenták autografia-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolóknak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszebb írógép festékek; fehérmű jegyzés-festék, folyékony enyv- és gummi, haenyv, fényenyv, Eau de Labarraque tentafoltok eltávolítására papírról és fehérműről. Pécssett-viaszok stb. stb. A bel- és külföldi legfőbb írószerek-kereskedésben kaphatók.

SIRKOSZORUK

diszes kiállításban, a legolcsóbb áron a

„CONCORDIA“

temetkezési vállalatnál kaphatók, **Kis-tér 11-ik számú Tichi-féle házbán**, ahol a t. cz. közönség megrendelése is elfogadtatnak, jól, pontosan és olcsón teljesíttetnek.

Miután mi eddig semmiféle fiókosztályt nem állítottunk föl, azért a megrendeléseket csakis rendezőnk **Engelmann Károly** úr vállalhatja el.

Kiváló tisztelettel,

„Concordia“

I-ső pécsi temetkezési vállalat.

Krisztián József és társai, Fischer Simon. Schubársky János,

A
COGNAC-IPAR
Részvénytársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

gyárára és gyártmányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. központi vegykísérleti
kémiai és állomás.
(Földmívelési m. kir. ministerium).
Sz. 1437.

1892. Az orsz. m. kir. kémiai intézet és központi vegykísérleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a **Cognac-ipar részvénytársaság** cognacgyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott.
Budapest, 1892. október hó 28-án.
Az igazgató helyett:
Tóth s. k.

Kapható Pécssett: Pécsi regalebérletőség, Frankl I. és társai, Berecz Károly, Kacs Kovics Jenő, Spitzer Ádám és Mautner Mórnál.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.